

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

1999

2004

Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ίσων Ευκαιριών

2001/0111(COD)

5 Δεκεμβρίου 2002

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ίσων Ευκαιριών

προς την Επιτροπή Ελευθεριών και Δικαιωμάτων των Πολιτών, Δικαιοσύνης
και Εσωτερικών Υποθέσεων

σχετικά με την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου όσον αφορά το δικαίωμα
των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να
κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών
(COM(2001) 257 – C5-0336/2001 – 2001/0111(COD))

Συντάκτρια γνωμοδότησης: Άννα Καραμάνου

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Κατά τη συνεδρίασή της στις 11 Σεπτεμβρίου 2002, η Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ίσων Ευκαιριών όρισε συντάκτρια γνωμοδότησης την Christa Kläß. Στις 3 Δεκεμβρίου 2002 όρισε συντάκτρια γνωμοδότησης την Άννα Καραμάνου που αντικατέστησε την Christa Kläß.

Κατά τις συνεδριάσεις της στις 25 Φεβρουαρίου 2002, 18 Μαρτίου 2002, 27 Μαρτίου 2002, 22 Μαΐου 2002, 4 Ιουνίου 2002 και 3 Δεκεμβρίου 2002, η επιτροπή εξέτασε το σχέδιο γνωμοδότησης.

Κατά την τελευταία ως άνω συνεδρίαση, η επιτροπή ενέκρινε τις ακόλουθες τροπολογίες με ψήφους 12 υπέρ, 8 κατά και 2 αποχές.

Ήσαν παρόντες κατά την ψηφοφορία οι βουλευτές: Άννα Καραμάνου, πρόεδρος και συντάκτρια γνωμοδότησης· Marianne Eriksson και Olga Zrihen Zaari, αντιπρόεδροι· María Antonia Avilés Perea, Regina Bastos, Lone Dybkjær, Ilda Figueiredo, Marie-Hélène Gillig, Lissy Gröner, Karin Jöns, Christa Kläß, Ρόδη Κράτσα-Τσαγκαροπούλου, Astrid Lulling, Maria Martens, Ria G.H.C. Oomen-Ruijten, Christa Prets, Amalia Sartori, Karin Scheele, Miet Smet, Patsy Sørensen, Feleknas Uca και Sabine Zissener.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η πρόταση οδηγίας σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών, που εγκρίθηκε από την Επιτροπή στις 23 Μαΐου 2001, αποτελεί προϊόν του νομικού και πολιτικού περιβάλλοντος το οποίο δημιουργήθηκε από την εισαγωγή της έννοιας της ιθαγένειας της Ένωσης. Η νομική βάση του κειμένου είναι τα άρθρα 12, 18(παράγραφος 2), 40, 44 και 52 της Συνθήκης. Ο κύριος στόχος είναι να αντικατασταθούν τα διάφορα νομοθετικά κείμενα που υπάρχουν σ' αυτόν τον τομέα με ένα ενιαίο νομοθετικό μέσο, να απλοποιηθούν οι όροι και οι διατυπώσεις που συνδέονται με την άσκηση του εν λόγω δικαιώματος και να αποσαφηνισθούν οι περιορισμοί που ενδεχομένως τίθενται στα δικαιώματα αυτά για λόγους δημόσιας ασφάλειας και δημόσιας υγείας.

Με αυτόν τον τρόπο εξασφαλίζεται κάποια λύση των βασικών προβλημάτων και εμποδίων στην άσκηση του δικαιώματος της ελεύθερης κυκλοφορίας, όπως επισημαίνονται από την Επιτροπή σε αρκετές ευκαιρίες.

Η σπουδαιότερη μεταβολή που καθιερώνεται με την παρούσα πρόταση είναι ότι μετά από 4 έτη συνεχούς διαμονής τα μεμονωμένα άτομα αποκτούν μόνιμο δικαίωμα διαμονής στο κράτος μέλος υποδοχής. Εφόσον αποκτηθεί, το δικαίωμα δεν υπόκειται πλέον σε όρους.

Η πρόταση περιορίζει στο ελάχιστο δυνατόν τους όρους και τις διοικητικές διατυπώσεις που συνδέονται με την άσκηση του δικαιώματος διαμονής. Για διαμονή μικρότερη των 6 μηνών η μόνη απαίτηση είναι ένα ισχύον έγγραφο ταυτότητας. Για διαμονή μεγαλύτερη των 6 μηνών οι πολίτες της Ένωσης πρέπει να πείσουν το κράτος μέλος υποδοχής, με μία απλή δήλωση, ότι είναι σε θέση να ασκήσουν ενιαία οικονομική δραστηριότητα ή έχουν επαρκείς πόρους και ασφαλιστική κάλυψη σε περίπτωση ασθένειας. Για αρχικές περιόδους διαμονής όχι μεγαλύτερης των 4 ετών η κάρτα διαμονής για τους πολίτες της Ένωσης καταργείται και αντικαθίσταται από εγγραφή στο σχετικό μητρώο στον τόπο διαμονής.

Η πρόταση διευκολύνει επίσης τα μέλη των οικογενειών των πολιτών της Ένωσης να ασκούν το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής. Τα μέλη οικογενειών που έχουν την ιθαγένεια τρίτων χωρών απολαύουν επίσης μεγαλύτερης νομικής προστασίας, π.χ. σε περίπτωση θανάτου του πολίτη της Ένωσης από τον οποίο εξαρτώνται ή σε περίπτωση λύσης του γάμου υπό ορισμένες προϋποθέσεις.

Σε ό, τι αφορά τα δικαιώματα διαμονής στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να ληφθούν υπόψη ειδικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες. Ένας από τους στόχους της πρότασης της Επιτροπής ως προς το θέμα αυτό είναι να διευκολύνονται τα μέλη των οικογενειών των πολιτών της Ένωσης να ασκούν το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής. Ωστόσο, για διαμονή μεγαλύτερη των 6 μηνών εξακολουθεί να απαιτείται δήλωση των πολιτών με την οποία αποδεικνύεται η οικονομική ανεξαρτησία τους, πράγμα που μπορεί να έχει αρνητικές συνέπειες για τις γυναίκες οι οποίες συχνά εξακολουθούν να είναι οικονομικώς εξηρημένες και να διέπονται, επομένως, από ασταθές νομικό καθεστώς λόγω της έλλειψης ατομικών δικαιωμάτων. Μία γυναίκα που εξαρτάται από το σύζυγό της ο οποίος ασκεί επικερδή οικονομική δραστηριότητα, όπως συμβαίνει στις περισσότερες περιπτώσεις, σε περίπτωση θανάτου ή χωρισμού, δεν διαθέτει κανένα ατομικό δικαίωμα σύμφωνα με την παρούσα πρόταση (βλ. συγκεκριμένα άρθρο 7).

Κατά συνέπεια, το αποτέλεσμα αυτής της πρότασης – διευκόλυνση των μελών της οικογενείας να ασκούν το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής – δεν θα είναι σε καμία περίπτωση ουδέτερο από πλευράς φύλου.

Έχοντας εξετάσει την τρίτη έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την ιθαγένεια της Ένωσης, η Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ίσων Ευκαιριών καλεί την αρμόδια επί της ουσίας επιτροπή να ενσωματώσει στην έκθεσή της τις ακόλουθες τροπολογίες:

Υπενθυμίζει ότι η καθιέρωση της ιθαγένειας της Ένωσης αποτελεί σημαντικό βήμα για τον εκδημοκρατισμό της Ένωσης και εξασφαλίζει το πλαίσιο συμμετοχής τόσο των ανδρών όσο και των γυναικών στις πολιτικές και θεσμικές αποφάσεις σε περίπτωση μελλοντικής μεταρρύθμισης της Ένωσης.

Εκφράζει τη λύπη του που η Επιτροπή στην τρίτη της έκθεσης σχετικά με την ιθαγένεια της Ένωσης παραλείπει να ενσωματώσει τη διάσταση περί φύλου και αποτυγχάνει, ιδιαίτερα, να αναπτύξει συγκεκριμένες γενικές κατευθύνσεις από τη σκοπιά του φύλου και να χρησιμοποιήσει στοιχεία που καταργούν το φυλετικό διαχωρισμό σε όλα τα επίπεδα.

Επιδιοκμάζει την πρόταση οδηγίας της Επιτροπής όπου προτείνεται η ανάπλαση των διάφορων νομοθετικών μέσων για την κυκλοφορία και τη διαμονή των ευρωπαϊών πολιτών, η οποία έχει ιδιαίτερη σημασία για τις γυναίκες και τα προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζουν στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής ενοποίησης.

Η συντάκτρια γνωμοδότησης, κ. Klass, λαμβάνοντας υπόψη την γνωμοδότηση, όπως εγκρίθηκε τελικώς, αισθάνθηκε υποχρεωμένη να παραιτηθεί της ευθύνης της για αυτήν, διότι είχε αποκλίνει σε μεγάλο βαθμό από τις δικές της θέσεις. Η συντάκτρια αναφέρθηκε σχετικά στις τροπολογίες που εγκρίθηκαν για τους γάμους μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου και την αναγνώριση της ελεύθερης ένωσης με δεδηλωμένο σύντροφο ως ισότιμη με τον γάμο. Κατά συνέπεια, η πρόεδρος ανέλαβε την ευθύνη για τη σύνταξη της γνωμοδότησης.

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Η Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ίσων Ευκαιριών καλεί την Επιτροπή Ελευθεριών και Δικαιωμάτων των Πολιτών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να ενσωματώσει στην έκθεσή της τις ακόλουθες τροπολογίες:

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή¹

Τροπολογίες του Κοινοβουλίου

Τροπολογία 1 Άρθρο 2, παράγραφος 2 (β)

(β) ο/η σύντροφος που συζεί με τον ενδιαφερόμενο σε ελεύθερη ένωση, εφόσον η νομοθεσία του κράτους μέλους υποδοχής

(β) ο/η σύντροφος *(ανεξαρτήτως φύλου)* που συζεί με τον ενδιαφερόμενο σε ελεύθερη ένωση, εφόσον η νομοθεσία του

¹ EE C 270 E της 25.09.2001, σελ. 150.

εξομοιώνει το καθεστώς των ζευγαριών που δεν έχουν τελέσει γάμο με εκείνο των παντρεμένων ζευγαριών και πληρούνται οι προϋποθέσεις τις οποίες προβλέπει η εν λόγω νομοθεσία·

κράτους μέλους υποδοχής εξομοιώνει* το καθεστώς των ζευγαριών που δεν έχουν τελέσει γάμο με εκείνο των παντρεμένων ζευγαριών και πληρούνται οι προϋποθέσεις τις οποίες προβλέπει η εν λόγω νομοθεσία·

*η τροπολογία δεν επηρεάζει το ελληνικό κείμενο

Αιτιολόγηση

Στο πλαίσιο της εν λόγω νομοθεσίας πρέπει να ισχύει ένας ευρύς ορισμός της έννοιας «μέλος της οικογένειας» εφόσον, στη σημερινή κοινωνία, υπάρχουν διαφορετικές μορφές οικογενειών οι οποίες θα πρέπει να χαίρουν όλες ανεξαιρέτως της ίδιας αντιμετώπισης και να έχουν τα ίδια δικαιώματα. Κύριος σκοπός του παρόντος άρθρου είναι να αντιμετωπίζονται τα ανύπανδρα ζευγάρια, ανεξαρτήτως φύλου, όπως και τα παντρεμένα. Ο νόμος είναι ο ίδιος για όλους και θα πρέπει κατά συνέπεια να αφορά επίσης και τα ανύπανδρα ζευγάρια του ίδιου φύλου.

Τροπολογία 2

Άρθρο 2, παράγραφος 2 (γ) (νέο)

(γ) ο δεδηλωμένος σύντροφος σε μία σταθερή σχέση·

Αιτιολόγηση

Συνεχώς και περισσότερα κράτη μέλη αναγνωρίζουν με διάφορους τρόπους τα ζευγάρια που ζουν μαζί χωρίς να έχουν τελέσει επίσημο γάμο. Ένα βασικό, κοινό στοιχείο των σχετικών εθνικών νομοθεσιών είναι η επίσημη καταγραφή του συντρόφου. Συνεπώς είναι ανάγκη να συμπεριληφθεί αυτή η κατηγορία στους ορισμούς του μέλους της οικογένειας.

Τροπολογία 3

Άρθρο 2, παράγραφος 2 (δ)

(δ) οι απευθείας κατιόντες καθώς και εκείνοι του/της συζύγου ή του/της συντρόφου που συζεί με τον ενδιαφερόμενο σε ελεύθερη ένωση κατά την έννοια του στοιχείου β)·

(δ) οι απευθείας κατιόντες καθώς και εκείνοι του/της συζύγου ή του/της συντρόφου που συζεί με τον ενδιαφερόμενο σε ελεύθερη ένωση κατά την έννοια του στοιχείου β) **ή του δεδηλωμένου συντρόφου κατά την έννοια του στοιχείου (γ)·**

Τροπολογία 4

Άρθρο 4

Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τις διατάξεις

Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τις διατάξεις

της παρούσας οδηγίας χωρίς καμία διάκριση με βάση ιδίως το φύλο, τη φυλή, το χρώμα, την εθνική ή κοινωνική προέλευση, τα γενετικά χαρακτηριστικά, τη γλώσσα, τη θρησκεία ή τις πεποιθήσεις, τα πολιτικά ή άλλου είδους φρονήματα, την ιδιότητα μέλους εθνικής μειονότητας, την περιουσία, τη γέννηση, την ύπαρξη αναπηρίας, την ηλικία ή τον γενετήσιο προσανατολισμό.

της παρούσας οδηγίας χωρίς καμία διάκριση με βάση ιδίως το φύλο, **την ταυτότητα φύλου**, τη φυλή, το χρώμα, την εθνική ή κοινωνική προέλευση, τα γενετικά χαρακτηριστικά, τη γλώσσα, τη θρησκεία ή τις πεποιθήσεις, τα πολιτικά ή άλλου είδους φρονήματα, την ιδιότητα μέλους εθνικής μειονότητας, την περιουσία, τη γέννηση, την ύπαρξη αναπηρίας, την ηλικία ή τον γενετήσιο προσανατολισμό.

Αιτιολόγηση

Τα τρανσεξουαλικά άτομα ειδικότερα μπορούν να αντιμετωπίσουν πρακτικές δυσκολίες όταν ασκούν το δικαίωμά τους της ελεύθερης κυκλοφορίας. Οι διακρίσεις λόγω ταυτότητας φύλου πρέπει να απαγορεύονται ρητώς κατά την εφαρμογή της οδηγίας.

Τροπολογία 5

Άρθρο 6, παράγραφος 2,1

Τα κράτη μέλη παρέχουν στα εν λόγω πρόσωπα κάθε διευκόλυνση προκειμένου να αποκτήσουν τις θεωρήσεις που ενδεχομένως χρειάζονται. Οι θεωρήσεις χορηγούνται ατελώς.

Τα κράτη μέλη παρέχουν στα εν λόγω πρόσωπα κάθε διευκόλυνση προκειμένου να αποκτήσουν τις θεωρήσεις που ενδεχομένως χρειάζονται. Οι θεωρήσεις χορηγούνται ατελώς **και εκδίδονται στην επικράτεια του ενδιαφερομένου κράτους μέλους.**

Αιτιολόγηση

Τα άτομα πρέπει να συνεχίσουν να απολαύουν τα ίδια δικαιώματα όπως και στο κράτος μέλος καταγωγής τους.

Τροπολογία 6

Άρθρο 7, παράγραφος 1 (δ)

(δ) είναι μέλος της οικογενείας ενός πολίτη της Ένωσης που πληροί τις προϋποθέσεις των στοιχείων α), β) ή γ).

(δ) είναι μέλος της οικογενείας ενός πολίτη της Ένωσης που πληροί τις προϋποθέσεις των στοιχείων α), β) ή γ). **Οι σύζυγοι δικαιούνται ανεξάρτητο νομικό καθεστώς και άδεια εργασίας.**

Αιτιολόγηση

Η θέση των γυναικών με εξηρημένο νομικό καθεστώς, ως σύζυγοι, μπορεί να είναι πολύ ασταθής και επισφαλής λόγω της έλλειψης ατομικών δικαιωμάτων. Πληρούν μόνο τις προϋποθέσεις για απορρέοντα δικαιώματα εφόσον τόσο η νομική τους θέση όσο και η διαμονή εξαρτώνται αποκλειστικά από το καθεστώς του συζύγου τους. Ο θάνατος ή ο χωρισμός

συνεπάγεται αυτομάτως απώλεια αυτού του νομικού καθεστώτος όταν η εξαρτώμενη σύζυγος δεν πληροί τις προϋποθέσεις των α), β) ή γ) του άρθρου 7. Επειδή οι γυναίκες εξακολουθούν, αρκετά συχνά, να εξαρτώνται από τους άνδρες τους, η παρούσα διάταξη για την ελεύθερη κυκλοφορία των πολιτών της Ένωσης και των οικογενειών τους δεν πρόκειται να λειτουργήσει ουδέτερα από την σκοπιά του φύλου.

Τροπολογία 7
Άρθρο 8, παράγραφος 7

(7) Τα κράτη μέλη δεν μπορούν να αρνηθούν τη χορήγηση βεβαίωσης εγγραφής σε έναν εργαζόμενο που έχει παύσει να ασκεί μισθωτή ή μη μισθωτή δραστηριότητα στις ακόλουθες περιπτώσεις:

(7) Τα κράτη μέλη δεν μπορούν να αρνηθούν τη χορήγηση βεβαίωσης εγγραφής σε έναν εργαζόμενο **και στην (στον) σύζυγό του(της), ή στην(στον) σύντροφό του(της)**, που έχει παύσει να ασκεί μισθωτή ή μη μισθωτή δραστηριότητα στις ακόλουθες περιπτώσεις:

Τροπολογία 8
Άρθρο 8, παράγραφος 7 (α)

(α) αν ο ενδιαφερόμενος είναι προσωρινά ανίκανος προς εργασία εξαιτίας ασθενείας ή ατυχήματος·

(α) αν ο ενδιαφερόμενος είναι προσωρινά ανίκανος προς εργασία εξαιτίας ασθενείας, **κνήσεως** ή ατυχήματος·

Τροπολογία 9
Άρθρο 12, παράγραφος 1

(1) **Με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου**, ο θάνατος του πολίτη της Ένωσης ή η αναχώρησή του από το έδαφος του κράτους μέλους υποδοχής δεν θίγει το δικαίωμα διαμονής των μελών της οικογενείας του τα οποία έχουν την ιθαγένεια κράτους μέλους.

(1) Ο θάνατος του πολίτη της Ένωσης ή η αναχώρησή του από το έδαφος του κράτους μέλους υποδοχής δεν θίγει το δικαίωμα διαμονής των μελών της οικογενείας του τα οποία έχουν την ιθαγένεια κράτους μέλους.

Αιτιολόγηση

Η θέση των γυναικών με εξηρημένο νομικό καθεστώς, ως σύζυγοι, μπορεί να είναι πολύ ασταθής και επισφαλής λόγω της έλλειψης ατομικών δικαιωμάτων. Πληρούν μόνο τις προϋποθέσεις για απορρέοντα δικαιώματα εφόσον τόσο η νομική τους θέση όσο και η διαμονή εξαρτώνται αποκλειστικά από το καθεστώς του συζύγου τους. Ο θάνατος ή ο χωρισμός συνεπάγεται αυτομάτως απώλεια αυτού του νομικού καθεστώτος όταν η εξαρτώμενη σύζυγος δεν πληροί τις προϋποθέσεις των α), β) ή γ) του άρθρου 7. Επειδή οι γυναίκες εξακολουθούν,

αρκετά συχνά, να εξαρτώνται από τους άνδρες τους, η παρούσα διάταξη για την ελεύθερη κυκλοφορία των πολιτών της Ένωσης και των οικογενειών τους δεν πρόκειται να λειτουργήσει ουδέτερα από την σκοπιά του φύλου. Σε περίπτωση που το τροποποιηθέν άρθρο 7 εγκριθεί, το άρθρο 12 μπορεί να γίνει αποδεκτό όπως είναι.

Τροπολογία 10
Άρθρο 12, παράγραφος 1.2

Πριν από την απόκτηση δικαιώματος μόνιμης διαμονής, ο ενδιαφερόμενος πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στο άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχεία α), β), γ) ή δ).

Διαγράφεται

Τροπολογία 11
Άρθρο 12, παράγραφος 3

3. Η αναχώρηση του πολίτη της Ένωσης δεν συνεπάγεται την απώλεια του δικαιώματος διαμονής των τέκνων του τα οποία δεν έχουν την ιθαγένεια κράτους μέλους, υπό την προϋπόθεση ότι διαμένουν στο κράτος μέλος υποδοχής και είναι εγγεγραμμένα σε εκπαιδευτικό ίδρυμα δευτεροβάθμιου ή μεταδευτεροβάθμιου επιπέδου με σκοπό την πραγματοποίηση σπουδών. Το δικαίωμα αυτό ισχύει μέχρι την ολοκλήρωση των σπουδών.

3. Η αναχώρηση του πολίτη της Ένωσης δεν συνεπάγεται την απώλεια του δικαιώματος διαμονής **του/της συζύγου ή συντρόφου του ή** των τέκνων του τα οποία δεν έχουν την ιθαγένεια κράτους μέλους, υπό την προϋπόθεση ότι διαμένουν στο κράτος μέλος υποδοχής και είναι εγγεγραμμένα σε εκπαιδευτικό ίδρυμα δευτεροβάθμιου ή μεταδευτεροβάθμιου επιπέδου με σκοπό την πραγματοποίηση σπουδών. Το δικαίωμα αυτό ισχύει μέχρι την ολοκλήρωση των σπουδών.

Αιτιολόγηση

Σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 2, παρ. 2 (β), προτείνεται τα ανύπανδρα ζευγάρια να έχουν τα ίδια δικαιώματα με τα παντρεμένα.

Τροπολογία 12
Άρθρο 13, παράγραφος 1

1. Με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου, το διαζύγιο ή η ακύρωση του γάμου δεν θίγει το δικαίωμα διαμονής των μελών της

1. Με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου, το διαζύγιο ή η ακύρωση του γάμου **ή της ελεύθερης ένωσης σε εκείνα από τα κράτη**

οικογενείας του πολίτη της Ένωσης τα οποία έχουν την ιθαγένεια κράτους μέλους.

μέλη, η νομοθεσία των οποίων εξομοιώνει την συμβίωση βάσει ελεύθερης ένωσης με τον επίσημο γάμο, δεν θίγει το δικαίωμα διαμονής των μελών της οικογενείας του πολίτη της Ένωσης τα οποία έχουν την ιθαγένεια κράτους μέλους .

Αιτιολόγηση

Το παρόν άρθρο πρέπει να καλύπτει τις ελεύθερες ενώσεις συντρόφων όπως και τον γάμο, ακόμη και στις περιπτώσεις ζευγαριών του ίδιου φύλου.

Τροπολογία 13 Άρθρο 13, παράγραφος 1

(1) Με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου, το διαζύγιο ή η ακύρωση του γάμου δεν θίγει το δικαίωμα διαμονής των μελών της οικογενείας του πολίτη της Ένωσης τα οποία έχουν την ιθαγένεια κράτους μέλους.

(1) Το διαζύγιο ή η ακύρωση του γάμου δεν θίγει το δικαίωμα διαμονής των μελών της οικογενείας του πολίτη της Ένωσης τα οποία έχουν την ιθαγένεια κράτους μέλους.

Αιτιολόγηση

Η θέση των γυναικών με εξηρημένο νομικό καθεστώς, ως σύζυγοι, μπορεί να είναι πολύ ασταθής και επισφαλής λόγω της έλλειψης ατομικών δικαιωμάτων. Πληρούν μόνο τις προϋποθέσεις για απορρέοντα δικαιώματα εφόσον τόσο η νομική τους θέση όσο και η διαμονή εξαρτώνται αποκλειστικά από το καθεστώς του συζύγου τους. Ο θάνατος ή ο χωρισμός συνεπάγεται αυτομάτως απώλεια αυτού του νομικού καθεστώτος όταν η εξαρτώμενη σύζυγος δεν πληροί τις προϋποθέσεις των α), β) ή γ) του άρθρου 7. Επειδή οι γυναίκες εξακολουθούν, αρκετά συχνά, να εξαρτώνται από τους άνδρες τους, η παρούσα διάταξη για την ελεύθερη κυκλοφορία των πολιτών της Ένωσης και των οικογενειών τους δεν πρόκειται να λειτουργήσει ουδέτερα από την σκοπιά του φύλου. Σε περίπτωση που το τροποποιηθέν άρθρο 7 εγκριθεί, το άρθρο 13 μπορεί να γίνει αποδεκτό όπως είναι.

Τροπολογία 14 Άρθρο 13, παράγραφος 1. 2

Πριν από την απόκτηση δικαιώματος μόνιμης διαμονής, ο ενδιαφερόμενος πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στο άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχεία α), β), γ) ή δ).

Διαγράφεται

Τροπολογία 15
Άρθρο 13, παράγραφος 2

2. Με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου, το διαζύγιο ή η ακύρωση του γάμου δεν συνεπάγεται την απώλεια του δικαιώματος διαμονής των μελών της οικογενείας του πολίτη της Ένωσης τα οποία δεν έχουν την ιθαγένεια κράτους μέλους, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

2. Με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου, το διαζύγιο ή η ακύρωση του γάμου **ή της ελεύθερης ένωσης** δεν συνεπάγεται την απώλεια του δικαιώματος διαμονής των μελών της οικογενείας του πολίτη της Ένωσης τα οποία δεν έχουν την ιθαγένεια κράτους μέλους, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

Αιτιολόγηση

Οι γυναίκες που θεωρούν αποτυχημένο το γάμο τους ή, ακόμη χειρότερα, είναι θύματα οικιακής βίας, θα εξακολουθήσουν να τον υφίστανται από τον φόβο ότι θα εκδιωχθούν από τη χώρα.

Τροπολογία 16
Άρθρο 13, σημείο 2 (α)

(α) αν ο γάμος διήρκεσε, μέχρι την έναρξη της δικαστικής διαδικασίας έκδοσης διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου, επί **πέντε** έτη τουλάχιστον, εκ των οποίων το ένα πρέπει οπωσδήποτε να έχει διανυθεί στο κράτος μέλος υποδοχής· ή

(α) αν ο γάμος **ή η ελεύθερη ένωση** διήρκεσε, μέχρι την έναρξη της δικαστικής διαδικασίας έκδοσης διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου, επί **τρία** έτη τουλάχιστον, εκ των οποίων το ένα πρέπει οπωσδήποτε να έχει διανυθεί στο κράτος μέλος υποδοχής· ή

Αιτιολόγηση

Οι γυναίκες που θεωρούν αποτυχημένο το γάμο τους ή, ακόμη χειρότερα, είναι θύματα οικιακής βίας, θα εξακολουθήσουν να τον υφίστανται από τον φόβο ότι θα εκδιωχθούν από τη χώρα.

Τροπολογία 17
Άρθρο 13, παράγραφος 2 (β)

(β) αν η επιμέλεια των τέκνων του πολίτη της Ένωσης έχει ανατεθεί στον/στη σύζυγο που δεν έχει την ιθαγένεια κράτους μέλους βάσει συμφωνίας μεταξύ των συζύγων ή με δικαστική απόφαση· ή

(β) αν η επιμέλεια των τέκνων του πολίτη της Ένωσης έχει ανατεθεί στον/στη σύζυγο **ή στον/στην σύντροφο** που δεν έχει την ιθαγένεια κράτους μέλους βάσει συμφωνίας μεταξύ των συζύγων ή με δικαστική απόφαση· ή

Τροπολογία 18
Άρθρο 13, παράγραφος 2 (γ)

(γ) αν τούτο υπαγορεύεται από ιδιαίτερες δυσχερείς καταστάσεις.

(γ) αν τούτο υπαγορεύεται από ιδιαίτερες δυσχερείς καταστάσεις, **όπως η άσκηση βίας σωματικής ή ψυχολογικής εντός της οικογένειας.**

Αιτιολόγηση

Η χρησιμοποιούμενη διατύπωση είναι ασαφής και γενική. Απαιτείται ως εκ τούτου περαιτέρω αποσαφήνιση, ιδίως στην αιτιολογική έκθεση της Επιτροπής.

Τροπολογία 19
Άρθρο 13, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο

Πριν από την απόκτηση δικαιώματος μόνιμης διαμονής, το δικαίωμα διαμονής των ενδιαφερομένων εξακολουθεί να τελεί υπό την προϋπόθεση της άσκησης οικονομικής δραστηριότητας υπό την ιδιότητα του μισθωτού ή μη μισθωτού εργαζομένου ή της ύπαρξης αφενός επαρκών πόρων για τον ίδιο τον ενδιαφερόμενο και τα μέλη της οικογενείας του, ούτως ώστε τα εν λόγω πρόσωπα να μην καταστούν κατά τη διάρκεια της διαμονής τους βάρος για το κράτος μέλος υποδοχής, και αφετέρου ασφάλισης ασθενείας καλύπτουσας το σύνολο των κινδύνων στο κράτος μέλος υποδοχής ή, τέλος, της ιδιότητας μέλους της ήδη συσταθείσας στο κράτος μέλος υποδοχής οικογενείας του ενδιαφερομένου, ο οποίος πληροί τις ανωτέρω προϋποθέσεις.

Πριν από την απόκτηση δικαιώματος μόνιμης διαμονής, το δικαίωμα διαμονής των ενδιαφερομένων εξακολουθεί να τελεί υπό την προϋπόθεση της άσκησης οικονομικής δραστηριότητας υπό την ιδιότητα του μισθωτού ή μη μισθωτού εργαζομένου **ή του/της συζύγου/συντρόφου που συνεργάζεται με μη μισθωτό εργαζόμενο**, ή της ύπαρξης αφενός επαρκών πόρων για τον ίδιο τον ενδιαφερόμενο και τα μέλη της οικογενείας του, ούτως ώστε τα εν λόγω πρόσωπα να μην καταστούν κατά τη διάρκεια της διαμονής τους βάρος για το κράτος μέλος υποδοχής, και αφετέρου ασφάλισης ασθενείας καλύπτουσας το σύνολο των κινδύνων στο κράτος μέλος υποδοχής ή, τέλος, της ιδιότητας μέλους της ήδη συσταθείσας στο κράτος μέλος υποδοχής οικογενείας του ενδιαφερομένου, ο οποίος πληροί τις ανωτέρω προϋποθέσεις.

Αιτιολόγηση

Η παρούσα τροπολογία δεν απαιτεί ιδιαίτερο σχολιασμό.

Τροπολογία 20
Άρθρο 15, παράγραφος 1 (α)

α) στους μισθωτούς ή μη μισθωτούς εργαζόμενους οι οποίοι, κατά τον χρόνο παύσης της δραστηριότητάς τους, έχουν φθάσει στην ηλικία που απαιτείται για την άσκηση των δικαιωμάτων σε σύνταξη γήρατος σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους μέλους υποδοχής ή οι οποίοι έχουν παύσει να ασκούν μισθωτή δραστηριότητα λόγω πρόωρης συνταξιοδότησης, υπό την προϋπόθεση ότι εργάστηκαν εκεί τουλάχιστον τους τελευταίους δώδεκα μήνες και ότι διέμεναν εκεί συνεχώς τουλάχιστον την τελευταία τριετία.

α) στους μισθωτούς ή μη μισθωτούς εργαζόμενους **και στον/στη συνεργαζόμενο σύζυγο/σύντροφο που τους επικουρεί**, οι οποίοι, κατά τον χρόνο παύσης της δραστηριότητάς τους, έχουν φθάσει στην ηλικία που απαιτείται για την άσκηση των δικαιωμάτων σε σύνταξη γήρατος σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους μέλους υποδοχής ή οι οποίοι έχουν παύσει να ασκούν μισθωτή δραστηριότητα λόγω πρόωρης συνταξιοδότησης, υπό την προϋπόθεση ότι εργάστηκαν εκεί τουλάχιστον τους τελευταίους δώδεκα μήνες και ότι διέμεναν εκεί συνεχώς τουλάχιστον την τελευταία τριετία.

Αιτιολόγηση

Η παρούσα τροπολογία δεν απαιτεί ιδιαίτερο σχολιασμό.

Τροπολογία 21
Άρθρο 15, παράγραφος 1 β)

β) στους μισθωτούς ή μη μισθωτούς εργαζόμενους οι οποίοι διέμεναν συνεχώς τουλάχιστον την τελευταία διετία στο έδαφος του εν λόγω κράτους μέλους και έπαυσαν να ασκούν τη δραστηριότητά τους εξαιτίας μόνιμης ανικανότητας προς εργασία.

β) στους μισθωτούς ή μη μισθωτούς εργαζόμενους **και στον/στη συνεργαζόμενο σύζυγο/σύντροφο που τους επικουρεί**, οι οποίοι διέμεναν συνεχώς τουλάχιστον την τελευταία διετία στο έδαφος του εν λόγω κράτους μέλους και έπαυσαν να ασκούν τη δραστηριότητά τους εξαιτίας μόνιμης ανικανότητας προς εργασία.

Τροπολογία 22
Άρθρο 15, παράγραφος 1 γ)

γ) στους μισθωτούς ή μη μισθωτούς εργαζόμενους οι οποίοι, μετά τη

γ) στους μισθωτούς ή μη μισθωτούς εργαζόμενους **και στον/στη**

συμπλήρωση τριών ετών συνεχούς δραστηριότητας και διαμονής στο έδαφος του εν λόγω κράτους μέλους, ασκούν μισθωτή ή μη μισθωτή δραστηριότητα στο έδαφος ενός άλλου κράτους μέλους, διατηρώντας την κατοικία τους στο έδαφος του πρώτου κράτους, στο οποίο και επιστρέφουν, καταρχήν, καθημερινώς ή τουλάχιστον άπαξ εβδομαδιαίως.

συνεργαζόμενο σύζυγο/σύντροφο που τους επικουρεί, οι οποίοι, μετά τη συμπλήρωση τριών ετών συνεχούς δραστηριότητας και διαμονής στο έδαφος του εν λόγω κράτους μέλους, ασκούν μισθωτή ή μη μισθωτή δραστηριότητα στο έδαφος ενός άλλου κράτους μέλους, διατηρώντας την κατοικία τους στο έδαφος του πρώτου κράτους, στο οποίο και επιστρέφουν, καταρχήν, καθημερινώς ή τουλάχιστον άπαξ εβδομαδιαίως.

Τροπολογία 23
Άρθρο 25, παράγραφος 4

(4) Κατά τη χορήγηση βεβαίωσης εγγραφής ή δελτίου διαμονής, το κράτος μέλος υποδοχής μπορεί, εφόσον το κρίνει απαραίτητο, να ζητήσει από το κράτος μέλος καταγωγής και ενδεχομένως από άλλα κράτη μέλη πληροφορίες για το ποινικό μητρώο πολίτη της Ένωσης ή μέλους της οικογενείας του. Η ενημέρωση αυτή δεν μπορεί να έχει συστηματικό χαρακτήρα. Το κράτος μέλος από το οποίο ζητούνται τα στοιχεία οφείλει να απαντήσει εντός διμήνου.

(4) Κατά τη χορήγηση βεβαίωσης εγγραφής ή δελτίου διαμονής, το κράτος μέλος υποδοχής μπορεί, **για λόγους που πρέπει να αιτιολογεί**, να ζητήσει από το κράτος μέλος καταγωγής και ενδεχομένως από άλλα κράτη μέλη πληροφορίες για το ποινικό μητρώο πολίτη της Ένωσης ή μέλους της οικογενείας του. Η ενημέρωση αυτή δεν μπορεί να έχει συστηματικό χαρακτήρα. Το κράτος μέλος από το οποίο ζητούνται τα στοιχεία οφείλει να απαντήσει εντός διμήνου.

Αιτιολόγηση

Η χορήγηση πληροφοριών για το ποινικό μητρώο πολίτη της Ένωσης θα πρέπει να υπόκειται σε αυστηρή και αιτιολογημένη διαδικασία μεταξύ του κράτους μέλους υποδοχής και του κράτους μέλους καταγωγής.

Τροπολογία 24
Άρθρο 29, παράγραφος 1

(1) Όταν λαμβάνεται απόφαση άρνησης εισόδου, απομάκρυνσης από την επικράτεια ή άρνησης χορήγησης βεβαίωσης εγγραφής, δελτίου διαμονής ή δελτίου μόνιμης διαμονής για λόγους δημόσιας τάξης, δημόσιας ασφάλειας ή δημόσιας υγείας, ο ενδιαφερόμενος δικαιούται να ασκήσει τις διοικητικές και δικαστικές προσφυγές που

(1) Όταν λαμβάνεται απόφαση άρνησης εισόδου, απομάκρυνσης από την επικράτεια ή άρνησης χορήγησης βεβαίωσης εγγραφής, δελτίου διαμονής ή δελτίου μόνιμης διαμονής για λόγους δημόσιας τάξης, δημόσιας ασφάλειας ή δημόσιας υγείας, ο ενδιαφερόμενος δικαιούται να ασκήσει τις διοικητικές και δικαστικές προσφυγές που

προβλέπονται στο κράτος μέλος υποδοχής.

προβλέπονται στο κράτος μέλος υποδοχής.
Η δικαστική προστασία πρέπει να είναι η ίδια όπως και για τους υπηκόους των κρατών μελών.

Αιτιολόγηση

Οι γυναίκες που δεν διαθέτουν κανένα εισόδημα πρέπει να έχουν δικαίωμα σε νομική προστασία.